

Néma ég, robajló földek

Nyári aszály az Alföldön

Balázs Zsolt

Kétezerhuszonkettőben, több hónapon át tartó rendkívüli aszály sújtotta Európa nagy részét, köztük Magyarországot is.

Az öntözőcsatornák, víztározók, tavak nagy része az Alföldön kiszáradt és az ország két legnagyobb tavának, a Balatonnak és a Velencei-tónak a vízszintje is jelentősen lecsökkent.

Mind az élővilág, mind pedig az itt élők életkörülményei radikálisan megváltoztak.

A gazdálkodók jelentős része nem tudta öntözni termőföldjeit, ezért idő előtt volt kénytelen learatni terményeit, ha volt mit. A kukorica- és napraforgó állomány az Alföldön és Közép-Magyarország nagy részén megsemmisült és a búza termés hozama is csak töredéke lett az átlagnak.

A kiszáradt gyepeken az állattartók nem tudnak legeltetni és kaszálni, míg a takarmány ára a háromszorosára nőtt, így akik még nem jutottak csődbe, az állománya felszámolása mellett döntöttek. Legtöbbjük számára nincs másik lehetőség, hiszen egész életükben ezzel foglalkoztak, szimbiózisban a földdel és állataikkal...

Ezek a változások és következményeik, a szélviharok, a szélerózió, a hóhullámok, tüzek világszerte már most is negatív hatással vannak a közlekedési, egészségügyi és élelmiszer-ellátó rendszereinkre.

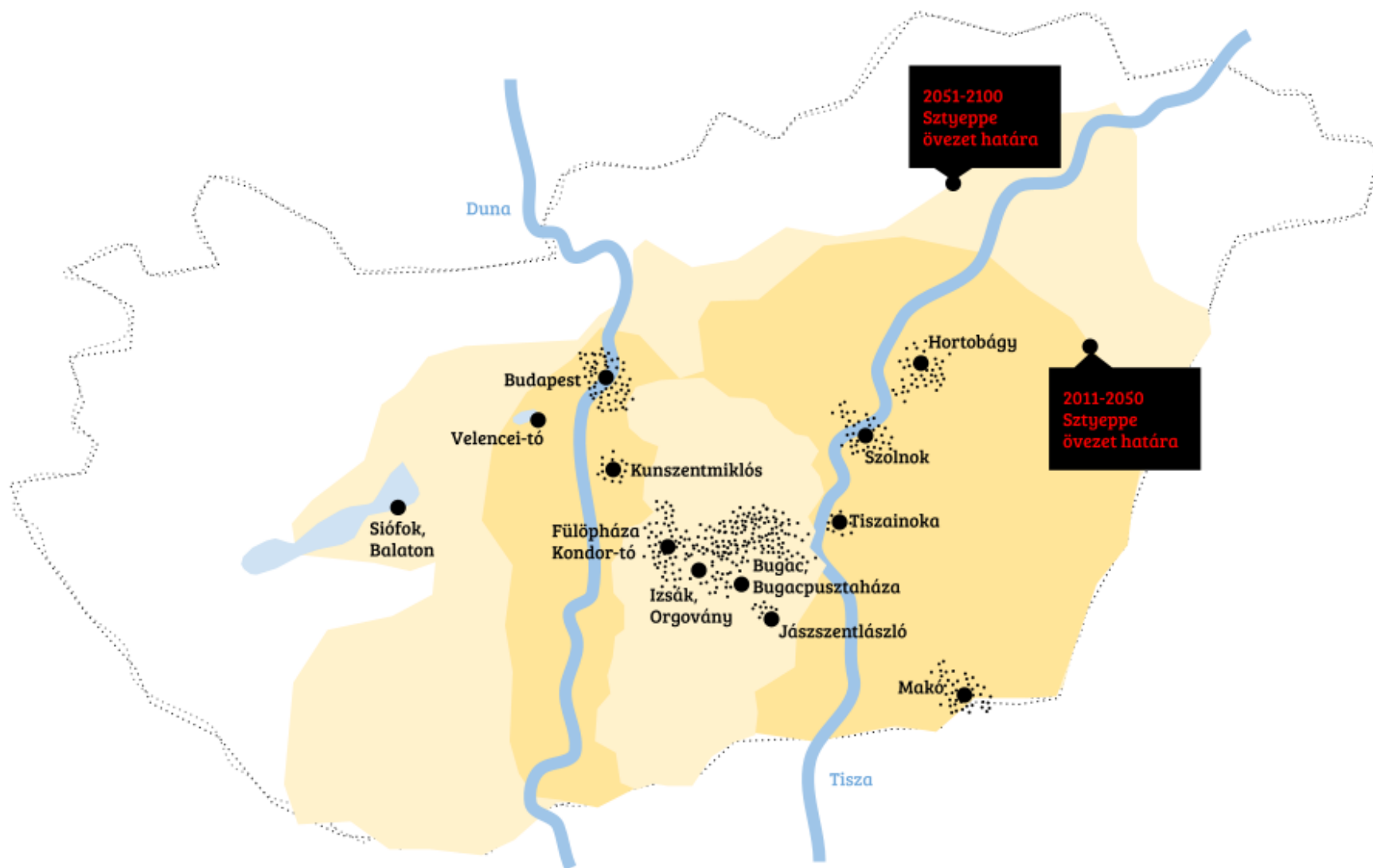
Az idei év nyarán pedig több hóhullám is sújtotta a régiót és Magyarországot.

A teljesen kiszáradt gyepek, erdők, bozótosok a tűzvészek lehetőségét növelik. A tavalyi évhez képest Magyarországon megtízszereződött a leégett területek nagysága, a tüzek 54 százaléka a mezőgazdaságot érintette.

A tartós hóhullámok a városokban élőkre, kivált az idősekre, kisgyerekekre, szív és érrendszeri betegséggel küzdőkre hatnak rendkívül megterhelően, az emberi szervezetben extrém stresszt okozva.

A kutatók szerint pedig, amennyiben nem cselekszünk azonnal, ezek a halálos éghajlati viszonyok normává válhatnak az évszázad végére... Az átlagos klíma forgatókönyvek (REMO-ECHAM5) szerint pedig 2050 és 2100 között Magyarország területének kétharmad része válik majd sztyeppe övezetté.

Fotósorozatomban átfogóan vizsgálom a klímaváltozás hatásait, leginkább az Alföldön, amely az ezeknek leginkább kitett terület.

REMO-ECHAM5 klímamodell

Hőhullámok idején az emberek a városokból a vízpartra menekülnek. De az 592 km²-es Balaton vízszintje is folyamatosan csökkent. Májusban a tó átlagos vízszintje 105 centiméter volt, augusztus végére pedig 74 centiméterre csökkent.
Siófok, Balaton, Veszprém megye

Tavaly itt még úsztam - mondja Attila, egy helyi horgász,
aki nem emlékszik, hogy valaha is ilyen alacsony lett
volna a tó vízszintje. A Velencei-tó Magyarország
második legnagyobb természetes tava. A tó vízszintje
folyamatosan csökken, augusztus 14-én 56 és 67
centiméter között mozgott.
Velence, Velencei-tó, Fejér megye

*Az egykori horgászmóló és a "Tavi tündér" horgász
csónak a kiszáradt tómederben.
Pécel, Pest megye*

Partra került mélyvízi bója.
Velence, Velencei-tó, Fejér megye.

Az Alföld egyes részein a száraz talajt már körülbelül 30 centiméter vastag homok és por réteg borítja. Amikor a szél felkavarja, homokvihar alakul ki.
Bugacpusztaháza, Bács-Kiskun megye.

Pista a rozs földjén állva mutatja, milyen magasra
kellene még nőnie a rozsnek.
A tavasszal vetett búzáját szétszórta a szél egy
homokviharban.
Bugacpusztaháza, Bács-Kiskun megye

Magára hagyott aratógép.
A régióban az elmúlt évek aszályos időjárásának
hatására sokan felhagytak már a gazdálkodással.
Alsómonostor, Bács-Kiskun megye

István, a kiégett kukoricaföld előtti üres zsilipnek
támaszkodva.
Az öntözőcsatornák teljesen kiszáradtak. De ha esik is
egy kis eső, a csatornákból a Tiszába vagy a Dunába
folyik a víz. Ha nem zárjuk el a zsilipeket, a víz kifolyik az
országból. Akkor mit fogunk csinálni jövőre?
Izsák, Bács-Kiskun megye

Harminc centiméter mély homok réteg, amelyet a
kényszerkitermelés során megbolygatnak. A legtöbb
gazda kénytelen a földbe forgatni a tönkrement termést.
Kunszentmiklós, Bács-Kiskun megye

Gábor makói gazda mutatja az idei és a tavalyi búzát.
A csapadékhiány miatt a búza az idén csak a felére tudott megnőni.
Makó, Csongrád-Csanád megye

Ildikó, aki azt tervezi, hogy egy bozótvágo késsel fogja felaprítani a tönkrement
termését.
Tiszainoka, Jász-Nagykun-Szolnok megye

Amikor kijövünk a földjeinkre, halljuk, ahogy a föld
robajlik repedezés közben.
A kiszáradt talaj olyan kemény, hogy ha nem esik az eső
mire szántani kell, az eke el fog törni - mondja Gábor.
Makó, Csongrád-Csanád megye

Utoljára hét hónappal ezelőtt esett az eső. De a tél is száraz volt. Az idei búzatermés az átlag alatt van, és bár a búza csak térdig ér, most kell betakarítanunk, mert a szemek kicsíráztak. A kárunk legalább 10 millió forint. Nem tudom, hogy ősszel mit fogunk majd vetni - mondja Gábor.
Makó, Csongrád-Csanád megye

A hőség és az aszály negyedével csökkentette az idei búzatermést, mind minőségben, mind mennyiségben.
Makó, Csongrád-Csanád megye

Feri bácsi, birkapásztor.
Sem a lovak, sem a tehenek, birkák nem találnak
táplálékot a kiégett legelőn. Azok az állattartók, akik
még megtehetik, a téli takarmányból etetik őket.
Az idei rossz termés miatt a takarmányárak folyamatos
emelkednek.
Ezt pedig egyre kevesebb tudják már megfizetni.
"Mihez kezdek majd a birkáim nélkül? A mindennapjaim
része, semmi máshoz nem értek"
Izsák, Bács-Kiskun megye

Üres karám, bezárt farm.
Jászszentlászló közelében, Bács-Kiskun megye

“A lovaim a mindenem. Ha már nem fogom tudni tartani
őket, az életem is értelmetlenné válik. Az utolsó golyót,
magamnak fogom hagyni.” - László, állattartó
Kunszentmiklós, Bács-Kiskun megye

Márti, állattartó az üres karámnak támaszkodva.
"Egy tejgazdaságot vezettünk negyven tehénnel.
Felszámoltuk az állományt, mert nem engedhetjük meg
magunknak, hogy a takarmány négyszeres árát
kifizessük. Májusban egy bála széna nyolcezer forint
volt, most harmincezer forint. Inkább felszámoljuk az
egész gazdaságot, mert nem akarunk csődbe menni" -
mondja Márti.
Orgovány, Bács-Kiskun megye

Egy fáradt ló pihen a napégette fűvön.
Orgovány, Bács-Kiskun megye

Orgoványi önkéntes tűzoltók pózolnak tűzoltó gyakorlat előtt. A teljesen kiszáradt füves területek, erdők és bozótosok növelik a tűzveszélyt. A tavalyi évhez képest Magyarországon megtízszereződött a leégett területek nagysága.
Orgovány, Bács-Kiskun megye

Imre egy erdőtűzben leégett parasztház falának
támaszkodik.
Izsák közelében, Bács-Kiskun megye

Erdőtűzben kiégett fa. A tűz oka feltehetően egy
üvegdarab volt, amely nagyító lencseként működött, és
a hőt a száraz bozóra fókuszálta meggyújtva azt.
Tiszainoka közelében, Jász-Nagykún-Szolnok megye

Ákos a július 13-án leégett tíz hektárnyi erdőt nézi. A
lángokat Ákos tanyájától mindössze 2 kilométerre
sikerült csak megfékezni.
Izsák közelében, Bács-Kiskun megye

A tartós hőhullámok a városokban is problémát jelentenek. Szolnokon a Tisza vízszintje rekord alacsonyra csökkent. Ennek következtében több homokzátony is felszínre került és rövid időre a vízkorlátozás lehetősége is felmerült.
Tisza, Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok megye

Margit néni a városi hőhullámot elsötétített szobájában próbálja átvészelni. A tartós hő-stressz az idős embereket különösen veszélyezteti.
Kecskemét közelében, Bács-Kiskun megye.

"Angyal" Ildikó hajléktalan, egész nap a tűző napon
próbál pénzt keresni újságárusítással.
A szélsőséges hőhullámok Európában az átlagosnál 16
százalékkal több halálos áldozatot követeltek az
Európai Unióban idén júliusban az Eurostat adatai
szerint.
XIV kerület, belváros, Budapest.

Az Országos Mentőszolgálat munkatársai egy
életmentési gyakorlat során.
XIV kerület, belváros, Budapest.

/ Balázs Zsolt

info@zsoltbalazs.com
+36-30-496-82-52

www.zsoltbalazs.com
www.facebook.com/zsoltbalazsphoto/
www.instagram.com/zsoltbalazsphoto/

As an independent artist photographer his most important angle is that of humanity and objectivity, which he raises above all political and economical interests. His work is most characterized by the styles of autonomous photoreport and documentarism.

His main subject matter consists of examining contemporary human relations, mostly in connection with taut situations in conflict zones. In these, the impact of authorities' decisions and the consequences the tense circumstances have on people's lives both become very obvious.

His projects mostly center around disregarded, vulnerable communities and people. During long-term photo-projects he has been examining the direct and indirect effects of the border closures, border fences and blockades; but he also reflects on his more immediate surroundings and even his own life.

The completed projects are featured in publications, at exhibitions and in photo albums.

In the photo series titled 'Southern Ends' he explores the long-term effects of the Hungarian southern border closure and the untreated migration crisis along the Hungarian-Serbian border, indicating traces of a possible future conflict. In the series 'Leftovers of Eden' he presents the aftermath of the historical Cyprian Greek-Turkish conflict, examining the possibility of cross-border collaboration to find the people that had gone missing during the clashes.

After that he returned to an important location of his childhood - the banks of a creek - and through examining its environment (Rákos-patak), he reflected on the questions related to our contemporary existential insecurities, such as beliefs, habitat, home, well-being. The title of the series is 'Creekside Country'.

The current series he is working on explores the effects of climate change in Hungary on the environment and through it on people's lives (work title: silent sky, roaring lands).

He completed the Nikon-NOOR Masterclass in 2018, and received his master diploma in creative photography at Szellemkép Szabadiskola.

In 2019 and 2020 he received a grant from the National Cultural Fund of Hungary to support completing his project 'The Leftovers of Eden'.

Member of the **Association of Hungarian Photographers** since 2019 and **Member of the Association of Hungarian Journalists (independent)** since 2022.

Highlighted results

2018 / "Fine Art" group exhibition at Blank Wall Gallery in Greece, Athens;

2018 / 36th Hungarian Press Photo contest: HONOURABLE MENTION in picture reportage category - "Season Two thousand seventeen" series, group exhibition

2018 / Budapest Photo Festival - group exhibition (theme: Silent) in Kiscelli Museum

2018 / / PH21 Gallery - Various group exhibitions

2018 / / Nikon-Noor Academy Masterclass, Exam work: "Demonstration picnic" series (Mentor: Sebastian Liste)

2019 / Budapest Photo Festival - "Perspectives".

2019 / Helsinki Photo Festival - finalist with "Nothing Special" series / National Cultural Foundation: The Leftovers of Eden (Cyprus) - 1st year scholarship

2019 / National Cultural Foundation: The Leftovers of Eden (Cyprus) - 2nd year scholarship

2020 / Human Right Pulse Publication: Southern Ends

2020 / Modem: Modern and Contemporary Arts Centre - Deep Flows - group exhibition

2021 / Picture of lights - National PhotoSalon, Múcsarnok / Kunsthalle

2022 / Selected to the Rotterdam Photo Festival 2022 - The Human blueprint - Creekside Country, individual exhibition

2022 / 11th Slovak Press Photo Nominee, Finalist

2022 / NOOR - Slovak Press Photo - Visualising the Climate Crisis Workshop, Bratislava

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!